

SURINAAMSCH

Van Donderdag den

COURANT

21sten Januarij.

SURINAME.

Algemeene Secretarij.

Den 19den Januarij. 1830.

De Heer J. GROESBEEK, door den Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, benoemd zijnde tot President in het Collegium Medicum, heeft den Eed, voor die betrekking bepaald, op heden afgelegd.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 17den dezer, het Schip *Antonius en Cornelia*, Kapt. O. P. Blom, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 19den, het Schip *Paramaribo*, Kapt. K. SPIEGELBERG, naar Amsterdam, lading: 385 vaten Suiker.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 7 November. Men leest heden in onze *Staats-Courant* eene bekendmaking, waarbij de procureur-generaal bij het Hoog-Geregtshof te 's Gravenhage, als daartoe van hooger hand gemagtigd, uitlooft eene premie van vijf en twintig duizend NEDERLANDSCHE GULDEN aan denjenigen, die de juweelen, paarden en andere kostbaarheden, welke in den nacht tusschen den 25 en 26sten September 1829, in het paleis van Z. K. H. den prins van Oranje te Brussel zijn gestolen, zoodanig als dezelve in de daarvan vervaardigde en alomt verspreide lijsten en teekeningen zijn beschreven en aangeduid, zal te regt brengen, of wel zoodanige aanwijzingen doen, dat die schat in zijn geheel ontdekt worde; — welke premie zal verdubbeld en dus tot vijftig duizend NEDERLANDSCHE GULDEN gebracht worden, wanneer tevens de dader of daders aan den regter met genoegzame zekerheid zullen worden bekend gemaakt of aangewezen.

Zullende voorts aanzienlijke belooningen worden geschonken aan den genen, die slechts een gedeelte of wel enkele der gestolene kostbaarheden zal te regt brengen, of wel deswege zoodanige aanwijzingen of opgaven doen, dat eene of meer van die kostbaarheden ten gevolge daarvan in handen geraken en aan Z. K. H. terug bezorgd worden; — welke belooningen steeds evenredig zullen zijn aan de waarde der terug bezorgde kostbaarheden.

(Haarl. Courant.)

GROOT-BRITANNIE.

LONDON den 4 November. Men heeft dezer dagen brieven en berigten bekomen uit Lissabon van den 17 October, en met dezelve de tijding, dat de spaansche ambassadeur, ten gevolge van het besluit zijner regering, om de wettigheid van het bestuur van den infant D. Miguel te erkennen, ten hove is ontvangen. Deze onverwachte gebeurtenis heeft, naar het schijnt, de belangen van de Miguelisten eenigermate in de hand gewerkt. Kort te voren waren zij, door een volslagen geldgebrek ten einde raad, zoodanig, dat de fondsen van de bank moesten worden aangesproken. Sedert heeft het bestuur eene kleine geldleening kunnen tot stand brengen, en wel van 400 contos, waardoor het vertrouwen op de bank, 't welk geweldig had geleden, weder eenigermate is hersteld. Intusschen meende men, dat de gehevene som (40000 ponden St.) zeer korten tijd zoude kunnen strekken, en dat, bijaldien er geen meer

afdoende geldleeningen konden worden ondernomen, het bewind van D. Miguel, 't welk alle de opbrengsten van het volgend jaar reeds verpand had, veel moeite zoude hebben, om zich staande te kunnen houden; — maar oordeelde men tevens, dat eene dergelijke geldleening buitenslands kwalijk zoude kunnen gelukken, zonder dat het wettig gezag van D. Miguel ook door Groot-Brittannie werd erkend.

Bij gelegenheid van het mededeelen dezer berigten leest men het navolgende in een onzer meest geachte ochtendbladen: „Het besluit van Spanje, om de wettigheid van D. Miguel te erkennen, verandert niets aan den toestand van dat Rijk, en verbetert dien van den Infant in geen deele. Het is bekend, dat Spanje, terwijl het openlijk des vorsten handelwijze afkeurde, deszelfs partij in 't geheim heeft begunstigd, en zijnen ambassadeur uit Lissabon, alleen uit eene zekere soort van beleefdheid ten aanzien der geallieerden, heeft teruggeroepen, toen de Infant goed vond zich zelve de kroon optezetten.

„Het voorbeeld van Spanje zal door andere Staten moeten worden gevolgd, bijaldien 'er niets gebeurt, 't welk hoop geeft, dat de jonge Koningin hare goede zaak en hare betere regten zal kunnen doen gelden. Natien kunnen, uit hooft van de verkeerdheden harer vorsten, niet in den ban worden gedaan, en, zoo lang de onderlinge handelsbetrekkingen in stand moeten worden gehouden, is men verplicht, zich te bedienen van de gewone middelen van staatkundige gemeenschap. Overheersching wordt, na een zeker tijdsverloop, door een ongestoord bezit gezuiverd van de gebreken van haren oorsprong, en wordt alsdan, immers wat betreft de nationale gemeenschap, een wettig gezag. Intusschen behoeft het geen betoog, of de bekende partijdigheid van Spanje ontnemt veel van den invloed, dien dit voorbeeld anderzins zoude hebben gehad, en zal geen der overige mogendheden D. Miguel een uur vroeger als wettigen monarch erkennen, om dat zijn oom tot dit besluit is gekomen.

„Niets is inmiddels meer geschikt, om ons te overtuigen, hoe zeer D. Miguel zelfs aan de regtmaticheid van zijnen titel twijfelt, dan de vreugde, welke hij aan den dag heeft gelegd, bij het ontvangen van een document van zijnen oom, door een erkend zaakgelastigde. Lissabon is, op last der policie, verlicht geworden, als of men eene overwinning had behaald, en menig een zal, niet wetende, wat ten hove omging, zich hebben voorgesteld, dat Terceira vermeersterd was. — Welk eene vreugde zoude de komst van eenen engelschen, of franschen gezant niet te weeg brengen? Juist het belang, 't welk in dit erkennen wordt gesteld, overtuigt ons, dat gouvernementen, welke eenig denkbeeld hebben van hunne eigene waardigheid en van eenige achting voor hun eigen character, te dien aanzien geen besluit zullen nemen, dan met de meeste voorzigtigheid en na rijpe overweging.”

(Haarl. Courant.)

DUITSCHLAND.

HAMBURG, den 3 November. Bijzondere brieven van de grenzen van Wallachie van 9 October melden het navolgende: „In Kalarach (niet verre van Giurgewo) rigt de pest sedert eenige dagen groote verwoestingen aan, en uit dien hoofde heeft men eene gestrenge quarantaine van 16 dagen bevolen. Naar luid der berigten van een commissaris, door den divan van Bucharest gezonden, hebben zich 1011 personen opgedaan, die allen de kenteekenen der pest vertoonden. Het aantal der dagelijks stervenden, waaronder ook militairen, wordt, op 150 begroot.”

(Haarl. Courant.)

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM Exploiteur bij den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie* dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 22 Januarij 1830, 's morgens de klokke half negen uren, ter Kastelenije van het Hof van *Civiele en Crimineele Justitie* bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, gelegen aan de *Watermolen Straat*, La. D. No. 120, aankomende den Boedel wijlen JACOB ARON POLAK.

De Plantagie *Johanneshoop*, gelegen aan de rivier *Saramacca*, in het opvaren tusschen de Plantaadjen *Lapoule* en *Monitor*, aankomende J. H. HAGENS, *Paramaribo* den 14. Januarij 1830.

N. L. BRAAM Exploiteur bij den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie* dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 22 Januarij 1830, 's morgens de klokke half negen uren, ter Kastelenije van het Hof van *Civiele en Crimineele Justitie*, bij Executie verkoopen:

Een Erf gelegen aan de *Heeren Straat*, bekend onder La. A. No. 15, aankomende de weduwe BAGINA geboren van HEES.

Een Erf gelegen aan de hoek van de *Watermolen* en *Heeren Straten*, aankomende de weduwe SALOMON van THOL, bekend onder La. B. No. 64.

De helte in het Huis en Erf aan de *Saramacca Straat*, bekend onder La. D. No. 559, aankomende GEORGE CAREL FREDRIK LEUE.

Het Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Drambranders Gracht*, bekend onder La. D. No. 42, aankomende PRIMO van EIJMA.

Paramaribo den 20 Januarij 1830.

M. A. SALOMONS, zal de volgende M. Venduën houden van eenen Inboedel, ten Huize van E. J. VAN DEN BERGH; telkens des namiddags ten vier uren precies, als:

3de VENDU op Woensdag, den 3 Februarij c. k.

4de „ op Woensdag, den 17 Februarij volgende.

Alles naar de Catalogne voor handen. Zullende de Goederen van iedere VENDU, telkens twee dagen te voren, bezigtigd kunnen worden, van acht tot een uur voormiddags.

Paramaribo den 7 Januarij 1830.

P. D. VAN DE VIJVER, Lichtgenoot en P. deszelfs Zuster, zijn voornemens deze Kolonie te verlaten, verzoekt zijne Debiteuren zoo spoedig mogelijk te voldoen, om in staat gesteld te worden zijne Crediteuren te kunnen betalen.

Weggelopen van den ondergeleekende, de Mustice Jongen POETJE, verzoekende een ieder gemelde Jongen niet op te houden, noch schuilplaats te verleenen; die dezelve terug brengt, zal genereus beloond worden.

Een ieder wacht zich voor schade!

Paramaribo den 21 Januarij 1830.

JEUDIT ISRAËL FERREIRA.

J. C. NASSIJ Jr. presenteert te koop, J. een Scheeps Pont, met zijne toebehoren, benevens twee Man Negers.

Kapt. WOLTERUS GROEN voerende het Schip *Concordia*, zal primo Februarij c. k. zijne Brievenzak sluiten, en de reis naar Amsterdam aannemen.

W. C. KOCH is voornemens de Kolonie te verlaten.

M. SAMES Jr. vertrekt.

Mengelwerk.

DE GEESTVERSCHEINING.

EENE BIJDRAGE TOT DE GESCHIEDENIS DER ONTDEKKING VAN GEHEIME MISDADEN.

(Naar het Hoogduitsch.)

Onnaspeurbaar zijn voor den sterveling de wegen der Voorzienigheid, wier blik den misdadiger op zijnen weg overal volgt, en wier straffende gerechtigheid hem schijnbaar aan zich zelf overlaat, als hij brassende en zwelgende, vergeet, dat er een eod is, die hem overal gadesloeg; eindelijk toch stuit zij zijnen weg, en vindt hij reeds aan deze zijde des grafs, de vergelding zijner euvelheden. Nimmer, ten minste zelden, blijft deze straf der wrekende godheid achter, ofschoon somwijlen de mensch niet scherpzigtig genoeg is, dezelve te ontdekken, en vaak, bij eenen uiterlijken gelukstand, de grievendste hellepijn; de foltering van het verontrust geweten, de wroeging, die onophoudelijk in de ziel des misdadigers woelt, over het hoofd ziet. Menigvuldig zijn echter de voorbeelden, waarin ook de kortzigste mensch, eens vinger erkennen moest in de voorvallen die tot de ontdekking van geheime en groote misdaden moesten aanleiding geven. Eene menigte daadzaken zijn, ten bewijze hiervan, in de geschiedenis voorhanden: bij de meesten derzelve moeten onbeduidende, naauwelijks merkbare en in het oog vallende kleinigheden aanleiding geven, om, lang te voren bedrevene, vaak reeds in vergeetelheid geraakte euvelheden in het daglicht te stellen, en den booswicht, die ongestraft voortleefde, en met goddelijke en menschelijke gerechtigheid baldadig den spot dreef, in hare straffende hand over te leveren.

De volgende geschiedenis, uit de *Akten van Lijfstraffelijk gerecht te L...* getrokken, moge, als eene nieuwe bijdrage, ter bevestiging hiervan, worden aangemerkt.

In den zomer, des jaars 1720, rond men in het bosch, nabij L..., een koopman vermoord, welke jaarlijks gewoon was, dat oord meer dan eens voor zijnen handel te bezoeken. Deze man, ANTHONY WEYERS genaamd, was hierdoor in den omtrek algemeen bekend, en de maar van den aan hem gepleegden moord verwekte eene algemeene deelneming. Men wist, dat de voornaamste tak van zijnen handel in juweelen bestond, waarvan hij altijd eene aanmerkelijke hoeveelheid van groote waarde bij zich had, en vermoedde aanstonds, dat deze omstandigheid de aanleiding tot zijnen noodlottigen dood zoude zijn geweest: ook bleek uit het geregeld onderzoek weldra dat dit vermoeden niet ongegrond was. Met eenen opengekloofden schedel, en op verschillende plaatsen met messensteken doorboord, lag hij tegen eenen boom, waaraan zijn paard was vastgebonden. De mantelzak, dien hij altijd, op zijn paard vastgebonden, bij zich had, was opgebroken, naar niets uit dezelve ontvreemd, dan het kistje, waarin gewoonlijk zijne juweelen waren, en dat verscheidene zijner bekenden in L... den vorigen dag nog bij hem hadden gezien. Deze omstandigheid gevoegd bij het toevallige, dat de ongelukkige, die eenige dagen in L... had meenen te vertoeven, daags te voren eerst van plan was veranderd, en in zijn logement, waar des avonds altijd een aantal der ingezetenen van L... bij elkander kwam, had gezegd, dat hij, voor het aanbreken van den dag, den volgenden morgen reeds op reis wilden gaan, maakten het allerverschijnlijkst, dat een der bewoners van L... zelf den moord moest hebben begaan. Men gaf zich dus alle moeite om den dader uit te vorsch, maar, te vergeefs; geen het minste spoor deed zich op: de misdaad was met eenen ondoordringbaren sluier bedekt, en, na alle aangewende moeite vond men zelfs niemand, tegen wien men het minste vermoeden slechts konde opvatten. Men werd eindelijk de vruchteloze nasporingen moede, en gaf de hoop op, om immer den ongelukkigen koopman aan zijnen moordenaar gewroken te zien. Natuurlijk konden, echter, de inwoners van L... dit geval niet zoo spoedig vergeten, en bij elk voorval, dat daarmede eenige betrekking had, vernieuwde zich nog langen tijd daarna, het aandenken aan deze gebeurtenis, en de wensch, om toch eenmaal het duister te zien ophelderen, waardoor deze euveldaad immer ongestraft was gebleven.

Men had zich echter, geenszins bedrogen, toen men vermoedde, dat de moordenaar zich onder de bewoners van L... zelve bevond, maar er was geen de minste grond, om eenige verdenking te zijnen aanzien op te vallen, en hij ontdeek de straf zijner misdaad, om ongestoord in het genot van het geroofde te kunnen zwelgen.

KOENRAAD HARTNER was een der armste bewoners van L... Zijn vader had weleer voor een rijk man gegolden en, zoo lang hij leefde, eenen staat gevoerd, hiermede overeenkomstig

Na zijnen dood, echter, bleek het, dat zijn rijkdom niet veel beteekende, zoodat zelfs deze zijn eenige zoon, aan wiens opvoeding hij veel had ten koste gelegd, en die thans in eene naburige plaats school lag, naauwelijks zoo veel overhield, om hem in staat te stellen een ambacht te kunnen leeren. Hij kwam bij eene bloedverwant in huis, die hem uit medelijden tot zich nam, en allerlei huisselijke bezigheden liet verrigten; en toen de dood hem in zijn zeventiende jaar ook dezen steun ontnam, was hij genoodzaakt, als daglooner te gaan arbeiden. Door onvermoeide vlijt en eene sobere levenswijze, waarvan hij niet afweek, gelukte het hem evenwel, niet alleen hierdoor te kunnen bestaan, maar ook van tijd tot tijd eenig geld op te leggen, tot dat hij eindelijk met de weduwe van eenen winkelier trouwde, die hem een klein vermogen ten huwelijk medebragt en daarbij een bekanten winkel had, die hem een vrij beter bestaan beloofde. HARTNER, wien buitendien het zure handwerk van daglooner, waartoe hij in zijne jeugd niet was opgeleid, volstrekt niet beviel, nam nu de bezigheden in den winkel zijner vrouw waar, leide zich met allen ernst op deszelfs uitbreiding toe en slaagde in alle zijne ondernemingen zoo gelukkig, dat hij welhaast onder den gegoeden middelstand werd gerekend. — Spoedig echter verkeerde zijn tegenwoordige gunstige toestand. Na eenige jaren stierf zijne vrouw, zonder kinderen bij hem gehad te hebben: haar ingebragt vermogen verviel aan verre bloedverwanten, met welke hij zich nog in een kostbaar proces over deze erfenis zag ingewikkeld, hetwelk in zijn nadeel werd uitgewezen, zoo dat hij, bij deszelfs afloop, weinig meer overhield dan een klein winkeltje, dat hij nu voor zich zelven voortzette, maar niet lang aanhouden kon, en spoedig weder moest laten varen, tot dat hij, na twee jaren, als een bedelaar, L... en deszelfs omstreken geheel verliet.

Omtrent zes jaren later keerde hij onverwachts binnen L... terug, betaalde zijne schuldeischers, wier vorderingen hij, bij zijn vertrek, niet in de mogelijkheid was geweest te voldoen, zonder eenige korting, het volle bedrag dat hij hun schuldig gebleven was; kocht zich een huis en ving in hetzelfde eenen uitgebreiden handel aan, waarin hij alles kontant betaalde; hield bedienden en rijtuig en maakte over het algemeen aanmerkelijke verteringen. — Er was niemand, die hieromtrent eenig kwaad vermoeden opvatte: men wist, dat HARTNER, nadat hij uit L... vertrokken was, in eene stad, eenige uren van daar, op een kantoor was geraakt, bij eenen koopman in galanteriewaren, en eenigen tijd daarna zelf daarin eenen kleinen handel had gedreven, waartoe zijn patroon hem de waren verschafte, welke hij, op zijne gedurige reizen voor denzelven, hier en elders, goed had aan den man weten te brengen, zoodat hij immer denzelven meer had uitgebreid en een klein sommetje overgegaard, hetgeen hij te gelegener tijd weder in zijnen handel had weten om te zetten, en hierdoor zich aanzienlijke winsten te verschaffen. Eenige jaren later was hij van daar naar Polen gegaan, waar hij, volgens zijn zeggen, bijzonder gelukkig in zijne ondernemingen was geweest, en zoo veel had overgewonnen, dat hij in zijne vaderstad, werwaarts hij, het omzwerfen moede, was terug gekeerd, zich op voorschreven manier konde nederzetten.

Omtrent een groot jaar na den bovengemelden moord was HARTNER uit L... vertrokken. Zes jaren was hij afwezig geweest, en er waren nu bereids elf jaren na zijne terugkomst verlopen, die hij immer in L... had doorgebracht, toen de volgende, onbeduidende, omstandigheden aanleiding gaven, om den moordenaar des ongelukkigen WEYERS in hem te ontdekken.

Door zijnen rijkdom behoorde hij thans tot de klasse der gegoedste burgers, was door zijn onberispelijk gedrag, overal gracht, en de fijnere beschaving en ondervinding op zijne veelvuldige reizen verworven, maakten hem zeer gezocht in de gezelschappelijke verkeer, en gaven hem overal eenen geroemen toegang. Zoo bevond hij zich eens ten huize van eenen zijner vrienden, bij wien een talrijk gezelschap verzameld was. Men sprak over het nieuws van den dag, en, onder anderen, over eenen moord, eerst onlangs in de nabuurschap gepleegd, welke zeer veel gerucht had gemaakt, te meer, daar de daders tot nog toe niet bekend waren geworden. In den loop des gespreks herinnerde hierbij een der aanwezigen het gelijksoortig geval met den koopman WEYERS, hetwelk aan verscheidenen der daar tegenwoordig zijnde onbekend was. In alle zijne kleuren werd het toenmaals voorgevallene nu verhaald, en scheen bijzonder de aandacht te boeien van iemand, die zich voor een' Diepsch' officier uitgaf, aan de meesten onbekend was en zich weinig in het gesprek mengde. Deze beweerde stellig, dat men toch eindelijk achter de waarheid komen zoude, sprak met drift voor zijn gevoelen, en eindigde met te zeggen: „het is kwaad komt uit, al zouden het de raven uitbrengen!”

HARTNER ontstelde. Hij beschouwde den man naauwkeuriger, die deze, voor hem zoo ontzettende woorden gesproken had. Zijne verbeeldingskracht werd opgewonden, en hij meende op het eenvoudig gelaat van den vreemdeling, in zijne karige spraakzaamheid en verstrooijing van gedachten, iets geheimzinnigs en veelbetekend te ontdekken, wat hij niet doorgrond kon. De Deen was intusschen een hoogst eenvoudig mensch, wien het niet in de gedachten kwam iets te willen schijnen, wat hij niet werkelijk was. — Hij maakte er even zoo min aanspraak op om voor een' schranderden kop gehouden te worden als hij werkelijk een zeer bekrompen hersengestel had: en er behoorde waarlijk eene zoo verblitte verbeeldingskracht toe als HARTNER in dezen oogenblik had, om in dezen zeer alledaagschen en nietsbeduidenden mensch iets buitengewoons te vinden. Voor dezen echter was hij, door het gehouden gesprek allerbelangrijkst geworden: zijn geweten, dat hem zoo menig genot verbitterd had, blies ook hier het vermoeden in, dat wellicht de Deen hem doorgrondde en op het spoor was van zijn vreeselijk geheim: met invendigen angst sloeg hij hem gade en ontweek elke aanleiding, om met hem in gesprek te komen.

Tot zijn ongeluk trof hij toevallig dezen mensch ondermaal aan op eene partij, door den Burgemeester der plaats, acht dagen later, te zijnen huize gegeven, en waarop een aanzienlijk gezelschap genoodigd was. Zorgvuldig ontweek hij hem ook hier, terwijl intusschen de vreemdeling het in het bijzonder op HARTNER scheen gemunt te hebben en nadere kennis met hem zocht te maken, wyl hij van zijne voormalige buitenlandsche reizen had gehoord, waarom hij eenige malen met hem een gesprek poogde te beginnen, hetgeen deze echter telkens kort afbrak, daar hij hierin alleen eene bevestiging meende te vinden van zijn eenmaal opgeval denkbeeld, dat de zonderlinge vreemde met zijn rechte heim bekend was en hem de wraak voor zijne misdaad bereidde, waarvoor hij, sedert achttien jaren, niet had opgehouden te sidderen.

Tegen den avond kwam er een beroemde goochelaar, die van eene naburige kermis gekomen, het plaatsje doortrok, en aangenomen was, om door de vertooning zijner kunststukken tot het genoegen van het gezelschap bij te dragen. Men vond zeer veel behagen in zijne vertooningen en overlaadde hem met geschenken. Hierdoor meer en meer aangeprikkeld, kraamde de goochelaar alle zijne kunst uit, en sloeg eindelijk het gezelschap voor, dat men hem eene kamer zoude geven, waarin hij een uur tijds alleen konde zijn om zich genoegzaam voor te bereiden, wanneer hij hun de geesten van beroemde mannen zoude doen zien en zelfs aan iedereen de geesten hunner verstorvene bloedverwanten, naar hun verlangen, wilde toonen. Dit vond algemeen bijval en ieder bestelde een of twee geesten, welke de kunstenaar hun vertoonen zou. Toen de beurt aan den Deen kwam, verlangde deze den moordenaar te zien van den koopman, die voor achttien jaren in den omtrek der plaats was om het leven gebragt, en, zich deszelfs naam niet meer herinnerende, zag hij om, en vroeg dien aan HARTNER, wien hij digt bij zich zag staan, en wien hij vertrouwde dat met dit voorval zeer bekend moest zijn, daar hij zulk eenen geruimen tijd alhier woonachtig was, en ten tijde, dat het voorval plaats had, insgelijks in L... moest tegenwoordig geweest zijn.

Niets ter wereld kon wel meer toevalliger wijze plaats hebben. De Deen vond, even als alle kleine verstanden, een groot behagen in avontuurlijke, spook- en moord-geschiedenissen: men had den gezegden moord voor acht dagen in zijn bijzijn verhaald, en zijne nieuwsgierigheid en belangstelling opgewekt; hij was daarom zijnen smaak gevolgd, om, hetgeen daartoe betrekking had, in alle zijne bijzonderheden na te sporen, en had zich de plaats, waar de moord gepleegd was, doen aanwijzen, en de geschiedenis zelve zich meermalen doen herhalen. De daarbij plaats gehad hebbende omstandigheden, de algemeene deelneming, waarmede men zich den ongelukkigen koopman herinnerde, en de achtting waarmede een ieder bij wien hij bekend was geweest, over hem sprak, dit alles maakte hem dit geval te belangrijker, en daar zijne bekrompene geestvermogens hem niet toelieten over zaken van aanbelang na te denken, zoo kon hij deze geschiedenis niet uit zijne gedachten stellen, en hij viel dus ongezoekt op het denkbeeld om den geestenvertoonster eene zoodanige opgave te doen, als wij boven gezien hebben: terwijl hij, omziende om den eersten den besten, dien hij konde vooronderstellen, met de geschiedenis goed bekend te zijn, naar den naam van den koopman te vragen, HARTNER in het oog kreeg, en dus zonder erg toe dezen zich wendde. — HARTNER intusschen ontstelde niet weinig, en had naauwelijks bedaardheid van geest genoeg om, met eene schijnbare onverschilligheid hem te antwoorden.

(Het vervolg in onze aanstaande.)